

Psychologia medyczna

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Studium Psychologii Zdrowia WUM ul. Litewska 14/16, 00-575 Warszawa, tel.: +48 22 116 92 11 e-mail: zpikm@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr hab. n. o zdr. Dorota Włodarczyk dorota.wlodarczyk@wum.edu.pl
Koordynator przedmiotu	Dr hab. n. o zdr. Dorota Włodarczyk dorota.wlodarczyk@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. o zdr. Magdalena Łazarewicz
Prowadzący zajęcia	Dr n. o zdr. Magdalena Łazarewicz (magdalena.lazarewicz@wum.edu.pl) Dr n. med. Mirosława Adamus (mirosława.adamus@wum.edu.pl)

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	III rok, V semestr	Liczba punktów ECTS	1.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		3	0.10
ćwiczenia (C)		12	0.40
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		15	.50

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu psychologicznych aspektów wywiadu medycznego.
C2	Zdobycie wiedzy na temat zasad/protokołu komunikacji z pacjentem w gabinecie stomatologicznym z uwzględnieniem czynników psychospołecznych.
C3	Zdobycie wiedzy i umiejętności na temat budowania dobrej relacji z pacjentem. Zrozumienie, dlaczego dobra komunikacja jest ważnym elementem procesu terapeutycznego.
C4	Zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu komunikacji niewerbalnej i werbalnej (przywitanie pacjenta, okazywanie szacunku, gesty, postawa ciała, aktywne słuchanie, zadawanie pytań, parafraza, klaryfikacja, podsumowanie, dostosowanie języka do pacjenta, rozmowa o oczekiwaniach pacjenta, przekazywanie informacji).
C5	Przygotowanie do przeprowadzenia wywiadu z pacjentem, rozmowy na temat oczekiwań pacjenta, motywowania do zmian zachowań zdrowotnych, przekazywania informacji oraz planowania leczenia.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

D.W3.	formy przemocy, w tym przemocy w rodzinie, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza dentystry w jej rozpoznawaniu, a także zasady postępowania w przypadku podejrzenia przemocy, z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”;
D.W5.	pojęcie empatii oraz zwroty i zachowania służące jej wyrażaniu;
D.W7.	specyfikę i rolę komunikacji werbalnej (świadome konstruowanie komunikatów) i niewerbalnej (np. mimika, gesty, zarządzanie ciszą i przestrzenią);
D.W9.	zasady motywowania pacjenta do zachowań prozdrowotnych i zachowania człowieka sprzyjające zachowaniu zdrowia;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U3.	stosować adekwatnie do sytuacji pytania otwarte, zamknięte, parafrazę, klaryfikację, podsumowania wewnętrzne i końcowe, sygnalizowanie, aktywne słuchanie (np. wychwytywanie i rozpoznawanie sygnałów wysyłanych przez rozmówcę, techniki werbalne i niewerbalne) i facylitację (zachęcanie rozmówcy do wypowiedzi);
D.U4.	dostosować sposób komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego;
D.U5.	rozpoznawać i analizować sytuacje trudne i wyzwania związane z komunikowaniem się, w tym płacz, silne emocje, lęk, przerywanie wypowiedzi, kwestie kłopotliwe i drażliwe, milczenie, wycofanie, zachowania agresywne i roszczeniowe, oraz radzić sobie z nimi w sposób konstruktywny;
D.U6.	nawiązać z pacjentem i jego rodziną kontakt służący budowaniu właściwej relacji;
D.U7.	spojrzeć na sytuację z perspektywy pacjenta, budując odpowiedni kontekst rozmowy i używając metody elicytacji, a następnie uwzględnić ją w budowaniu komunikatów werbalnych;
D.U9.	opisywać i krytycznie oceniać własne zachowanie oraz sposób komunikowania się, uwzględniając możliwość alternatywnego zachowania;

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	-
----	---

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	zastosować podstawowe techniki zachowań asertywnych w pracy z pacjentem;
U2	zastosować podstawowe niefarmakologiczne techniki pracy z lękiem stomatologicznym.

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	-
----	---

6. ZAJĘCIA

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminarium	Omówienie zasad budowania relacji pacjent-lekarz dentysta. Prowadzenie rozmowy z pacjentem z uwzględnieniem czynników psychospołecznych. Wyrażanie Empatii. Protokół Calgary Cambridge i EMPATIA. Wstęp do wywiadu i diagnozy psychomedycznej – zakres diagnozy psycho-medycznej, relacja lekarz-pacjent.	D.W5., D.W7., D.U3., D.U4.
Ćwiczenia	C1-C2 – Komunikacja werbalna i niewerbalna. Podstawowe umiejętności prowadzenia wywiadu. Radzenie sobie z emocjami. Okazywanie empatii, przekazywanie informacji na temat stanu zdrowia. Ustalenie planu leczenia oraz pozyskanie świadomej zgody. Błędy medyczne i niepowodzenia leczenia.	D.W5., D.W7., D.W9., D.U3., D.U4., D.U7.
	C3-C4 – Role-playing: podstawowe umiejętności budowania relacji, komunikacji i prowadzenie wywiadu. Ćwiczenia typu role-playing i inne zadania komunikacyjne dotyczące takich tematów jak: nawiązanie kontaktu z pacjentem, wstępny wywiad, praca z pacjentem z lękiem, omawianie zaleceń, asertywność, Niebieska Karta, praca z opiekunem pacjenta pediatrycznego. Edukacja pacjenta z zakresu stanu zdrowia oraz motywacja do zmiany zachowań zdrowotnych. Rozpoznanie własnych zasobów i deficytów z zakresu komunikacji.	D.W3., D.W5., D.W7., D.W9., D.U3., D.U4., D.U5., D.U6., D.U7., D.U9., U1., U2.

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Psychologia w medycynie i naukach o zdrowiu. Włodarczyk, D. i Łazarewicz, M. (red). PWN. 2026.
2. Podręcznik Empatii – wydanie kieszonkowe. Popa-Velea i in. WUM. 2026. Do pobrania z: <https://erudite-project.eu/empathy-manual/>
3. Materiały w plikach pdf przekazane przez prowadzącego w trakcie zajęć.

Uzupełniająca

1. Psychology and Sociology Applied to Medicine. Teijlingen, E. i Humphris, G. Elsevier. 2019.
2. The Psychology of the Dentist-Patient Relationship (Contributions to Psychology and Medicine). Bochner, S. Springer. 2011.
3. Behavioral Dentistry. Mostofsky, D. I. & Fortune, F. Wiley-Blackwell. 2013.
4. The Fearful Dental Patient: A Guide to Understanding and Managing. Weiner, A. Wiley-Blackwell. 2010. Cognitive Behavioral Therapy for Dental Phobia and Anxiety. Öst L-G. & Skaret E. Wiley-Blackwell. 2013.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W5., D.W7., D.U3., D.U4.	Test zaliczający treści prezentowane na seminarium (max. 10p)	Test wielokrotnego wyboru– 10 pytań z jedną odpowiedzią prawidłową spośród 4 proponowanych. Osiągnięcie oczekiwanych efektów kształcenia na poziomie co najmniej 60% (6pkt na 10pkt).

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

D.W3., D.W5., D.W7., D.W9., D.U3., D.U4., D.U5., D.U6., D.U7., D.U9., U1., U2.	Monitorowanie aktywności w trakcie zajęć (max. 10p) Udział w scenkach typu role-playing (max. 35p) Przygotowanie raportu dotyczącego odegranej scenki typu role-playing w roli lekarza (analiza własnych umiejętności komunikacyjnych) (max. 10p)	Osiągnięcie oczekiwanych efektów kształcenia na poziomie co najmniej 60% (ocena punktowa) Ocena końcowa jest oceną sumaryczną z poszczególnych wykonanych zadań. Ocena końcowa z przedmiotu: 0-35 –niezaliczone 36-41 –ocena 3 42-47 –ocena 3+ 48-53 –ocena 4 54-59 –ocena 4+ 60-65 –ocena 5
---	---	---

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Przedmiot „Psychologia medyczna” na II i III roku studiów realizowany jest przez Studium Psychologii Zdrowia WUM.
2. Obecność na seminarium i ćwiczeniach jest obowiązkowa. W wyjątkowych sytuacjach zajęcia mogą być odrobione z inną grupą po wcześniejszym ustaleniu z prowadzącym zajęcia. W przypadku braku możliwości odrobienia zajęć z inną grupą, usprawiedliwiona nieobecność może być zaliczona poprzez przygotowanie pracy pisemnej / zadania na temat uzgodniony z prowadzącym.
3. W celu usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach i zaliczeniach osoby studiujące zobowiązane są powiadomić mailem lub pisemnie prowadzącego zajęcia i koordynatora przedmiotu najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych po dniu, w którym odbywały się zajęcia, zaliczenie, egzamin lub praktyka. Późniejsze dostarczenie usprawiedliwienia jest dopuszczalne w sytuacji, gdy osoba studiująca nie mógł go dostarczyć z uzasadnionych przyczyn; wówczas dokument powinien być dostarczony z chwilą ustania przyczyny nieobecności.
4. Test odbywa się na pierwszych zajęciach ćwiczeniowych (drugi tydzień trwania kursu). Osoby uczestniczące w zajęciach mają prawo do dwukrotnego podejścia do poprawy testu. W razie niezaliczenia testu w drugim terminie poprawkowym, osoba studiująca ma prawo do przystąpienia do zaliczenia komisyjnego u kierownik jednostki.
5. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z przedmiotu osobie studiującej przysługuje prawo do dwóch terminów zaliczeń poprawkowych. W przypadku drugiego terminu zaliczenia poprawkowego osoba studiująca może wystąpić do Dziekana z prośbą o udział w tym zaliczeniu obserwatora wskazanego przez samorząd studentów. Dziekan może wyrazić zgodę na przystąpienie do zaliczenia komisyjnego w przypadku zgłoszenia uzasadnionych zastrzeżeń, co do przebiegu zaliczenia.
6. Przy Studium funkcjonuje anglojęzyczne Psychologiczne Studenckie Koło Naukowe „Psyche”; Opiekun SKN PSYCHE – dr n. o zdr. Magdalena Łazarewicz; email: magdalena.lazarewicz@wum.edu.pl.
7. Strona www Studium: <http://zpkm.wum.edu.pl/>

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich